

IZVJEŠTAJ O KVALITETI ZA STATISTIČKO ISTRAŽIVANJE
Mjesečno istraživanje o prometu industrije (IND-2/KPS/M)
za 2019.

Organizacijska jedinica: Odjel kratkoročnih poslovnih statistika industrije
Priredili: Jurica Javor i Slavica Rogar

svibanj 2022.

0. Osnovne informacije

- Svrha, cilj i predmet istraživanja

Rezultat istraživanja jest vrijednost prometa u industriji na razini industrijskih skupina djelatnosti NKD-a 2007. s raščlambom na promet ostvaren od prodaje: a1) na domaćem tržištu i a2) na stranom tržištu s daljnjom raščlambom: u eurozoni/izvan eurozone, za područja djelatnosti industrije B i C prema NKD-u 2007. Istraživanje omogućuje proizvodnju indeksa prometa industrije na međumjesečnoj i međugodišnjoj lančanoj osnovi. Indeks prometa industrije može se koristiti kao pokazatelj razvoja tržišta industrijskih proizvoda i usluga proizvedenih unutar industrije. Indeksima prometa industrije na domaćem tržištu mjeri se mjesečno kretanje industrijskog prometa/prodaje koji su ostvarila industrijska poduzeća/industrijske lokalne jedinice na teritoriju Republike Hrvatske, dok se indeksima prometa industrije na stranom tržištu mjeri kretanje industrijskog prometa/prodaje koji su ostvarila industrijska poduzeća/industrijske lokalne jedinice sa stranog tržišta, tj. izvan teritorija Republike Hrvatske. Indeksi prometa industrije jesu verižni indeksi izračunani iz vrijednosnih podataka o prometu/prodaji industrije na razini glavne djelatnosti industrijskih lokalnih jedinica koju je utvrdio Državni zavod za statistiku. Indeksi su izračunani iz agregiranih podataka o vrijednosti prometa/prodaje industrije u izvještajnome mjesecu.

- Izvještajno razdoblje

Mjesec

- Pravni akti i drugi sporazumi

Uredba Vijeća (EZ) br. 1165/98 of 19. svibnja 1998. o kratkoročnim statistikama

Uredba Europskog parlamenta i Vijeća (EZ) br. 1158/2005 od 6. srpnja 2005. o izmjenama Uredbe Vijeća (EZ) br. 1165/98 od 19. svibnja 1998. o kratkoročnim statistikama

Uredba Komisije (EZ) br. 588/2001 od 26. ožujka 2001. kojom se primjenjuje Uredba Vijeća (EZ) br. 1165/98 o kratkoročnim poslovnim statistikama u pogledu definicija varijabli

Uredba Komisije (EZ) br. 656/2007 od 14. lipnja 2007. o izmjenama Uredbe (EZ) br. 586/2001 o primjeni Uredbe Vijeća (EZ) br. 1165/98 o kratkoročnim statistikama glede definicije glavnih industrijskih skupina (MIGS)

Uredba (EZ) br. 1893/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. prosinca 2006. o uspostavljanju statističke Klasifikacije ekonomskih djelatnosti NACE Rev. 2 i izmjenama Uredbe Vijeća (EEZ) br. 3037/90 i nekih uredbi EZ-a o određenim statističkim područjima

Uredba (EZ) br. 451/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2008. o uspostavljanju statističke Klasifikacije proizvoda po djelatnostima (CPA) i opozivu Uredbe Vijeća (EEZ) br. 3696/93

Preporuke za objavljivanje STS podataka, Eurostat, 2009.

Metodologija za kratkoročne poslovne statistike, Eurostat, ISSN 1725-0099, Europske zajednice, Luxembourg, 2006.

- Sustav klasifikacija

Nacionalna klasifikacija djelatnosti 2007. – NKD 2007. (NN, br. 58/07. i 72/07.)

NKD 2007. usklađen je s NACE-om Rev. 2 Europske unije.

- Statistički pojmovi i definicije

Indeksi prometa industrije jesu verižni indeksi izračunani iz vrijednosnih podataka o prometu/prodaji industrije na razini glavne djelatnosti industrijskih lokalnih jedinica koju je utvrdio Državni zavod za statistiku. Indeksi su izračunani iz agregiranih podataka o vrijednosti prometa/prodaje industrije u izvještajnome mjesecu. Vrijednost ukupnog prometa, tj. prihoda od prodaje, jest fakturirana vrijednost koju su ostvarile industrijske lokalne jedinice tijekom izvještajnog mjeseca na temelju prodaje proizvoda i usluga u izvještajnome mjesecu.

- Statistička jedinica

Istraživanjem su obuhvaćena sva poduzeća i njihovi dijelovi s 20 i više zaposlenih osoba koji se bave jednom ili više industrijskih djelatnosti. U iznimnim slučajevima obuhvaćena su poduzeća s manje od 20 zaposlenih kada bez njih nije pokriveno 90% dodane vrijednosti (prema NKD-u 2007. na razini triju znamenki) te poduzeća sa specifičnim djelatnostima (tisak i pekare).

- Statistička populacija

Ukupan skup čine sva poduzeća i njihovi dijelovi s 20 i više zaposlenih osoba (tzv. odrezani uzorak) koji se bave jednom ili više industrijskih djelatnosti koje su navedene u područjima prema NKD-u 2007., i to: B Rudarstvo i vađenje i C Prerađivačka industrija te njihove odjeljke 05 – 33. Obuhvat se može proširiti i na statističke jedinice s manje od 20 zaposlenih ako imaju specifičnu industrijsku proizvodnju važnu za krajnje rezultate istraživanja.

U istraživanju IND-2/KPS/M za 2019. obuhvaćena su 2 942 poduzeća (pravne osobe i obrtnici).

1. Relevantnost

1.1. Korisnici podataka

Interni korisnici: Služba nacionalnih računa

Vanjski nacionalni korisnici: ministarstva i tijela državne uprave, Hrvatska gospodarska komora

1.1.1. Potrebe korisnika

Korisnici zahtijevaju detaljne podatke za ekonomske analize, ocjenu kretanja kratkoročnih pokazatelja industrije te praćenja i donošenja odluka u poslovanju (poslovni subjekti) te za potrebe istraživanja i pisanja akademskih radova (studenti).

1.1.2. Zadovoljstvo korisnika

Prvo istraživanje o zadovoljstvu korisnika Državnog zavoda za statistiku provedeno je u 2013. i nalazi se na mrežnim stranicama <https://dzs.gov.hr/vazne-informacije/kvaliteta/267>.

1.2. Potpunost

Podaci su 100% potpuni u usporedbi s odgovarajućim propisima/smjernicama. Koncepti i definicije koji se primjenjuju u istraživanju IND-2/KPS/M usklađeni su s konceptima i definicijama iz Metodologije za kratkoročne poslovne statistike EU-a (Tema 4, ISSN 1725-0099, Europska zajednica, 2006.) i Uredbe Komisije (EZ-a) br. 1503/2006 o definicijama varijabla, popisu varijabla i učestalosti prikupljanja podataka.

1.2.1. Stopa potpunosti podataka

100%

2. Točnost i pouzdanost

2.1. Uzoračka pogreška

Odrežani uzorak

2.1.1. Pokazatelji uzoračke pogreške

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

2.2. Neuzoračka pogreška

Pogreške u procjenama koje se ne mogu povezati s izborom uzroka jedu neodgovor jedinice (stopa neodgovora jedinice približna je 0,5%). U tom se slučaju podaci procjenjuju, ali nemaju utjecaj na ključne rezultate.

2.2.1. Pogreška obuhvata

Moguća je manja nepokrivenost ciljne populacije zbog nemogućnosti prikupljanja podataka od poduzeća koja se uključuju u istraživanje početkom godine. Stopa prevelike pokrivenosti također je mala. Ciljna populacija jesu sva poduzeća i njihovi dijelovi s 20 i više zaposlenih osoba koji se bave jednom ili više industrijskih djelatnosti, a u iznimnim slučajevima i poduzeća s manje od 20 zaposlenih kada se bez njih ne pokriva 90% bruto dodane vrijednosti svake industrijske skupine NKD-a 2007. (posebno male industrije, npr. pekare, tiskare, vinarije i drugo).

2.2.2. Stopa nadobuhvata

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

2.2.3. Pogreška mjerenja

U aplikaciji je postavljena LRK kontrola (npr. oscilacija +/- prihoda od prodaje) koja upućuje na mogućnost pogrešnog podatka i eventualne potrebe za provjerom s izvještajnom jedinicom.

2.2.4. Pogreška neodgovora

Stopa neodgovora jedinice približno je 0,5% (nemogućnost stupanja u kontakt s jedinicom).

Stopa neodgovora ključnih varijabli jest 0.

2.2.5. Stopa neodgovora jedinice

Neutežena stopa neodgovora:

Područje obuhvata	Vrijednost obuhvata	Napomena	Siječanj	Veljača	Ožujak	Travanj	Svibanj	Lipanj	Srpanj	Kolovoz	Rujan	Listopad	Studeni	Prosinac	Prosječno
Hrvatska	Hrvatska		1,3	1,5	3,0	2,0	2,5	2,3	2,5	2,4	2,7	2,7	3,3	3,3	2,46

2.2.6. Stopa neodgovora na određenu varijablu

Neutežena stopa neodgovora za određene varijable:

Varijabla	Područje obuhvata	Vrijednost obuhvata	Napomena	Siječanj	Veljača	Ožujak	Travanj	Svibanj	Lipanj	Srpanj	Kolovoz	Rujan	Listopad	Studeni	Prosinac	Prosječno
Stopa neodgovora za sve varijable	Hrvatska	Hrvatska		1,3	1,5	3,0	2,0	2,5	2,3	2,5	2,4	2,7	2,7	3,3	3,3	2,46

2.2.7. Pogreška obrade

Razvrstavanje prema klasifikaciji NKD preuzima se iz godišnjeg istraživanja PRODCOM. Prije početka obrade za prvi mjesec provjerava se odgovara li djelatnost NKD-a tipu proizvodnje koje ima poduzeće.

2.2.8. Stopa imputacije

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

2.2.9. Pogreška izbora modela

Ne primjenjuje se model za računanje procjena.

2.3. Revizija podataka

2.3.1. Politika revizije podataka

Podaci se objavljuju kao konačni i kao takvi se ne mijenjaju. Na mrežnim stranicama Državnog zavoda za statistiku korisnici statističkih podataka obaviješteni su o revizijama (preliminarni podaci, konačni podaci).

2.3.2. Praksa revizije podataka

U istraživanju se ne objavljuju privremeni podaci i zato nema revizija podataka, nego se objavljuju kao konačni.

2.3.3. Prosječna veličina revizije podataka

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

2.4. Desezoniranje

Sezonsko i kalendarsko prilagođavanje provedeno je metodom X13 ARIMA na mjesečnoj seriji indeksa koja počinje indeksom za siječanj 2000. za industriju ukupno i GIG 2009. prema posebnim grupacijama u odnosu na pokrivenost NKD-a 2007. za svaki od pokazatelja. U sezonskoj prilagodbi vremenskih serija indeksa isključen je utjecaj slučajne sastavnice.

3. Pravodobnost i poštovanje rokova objavljivanja

3.1. Pravodobnost

Objavljivanje podataka: T + 57 odnosi se na dane.

3.1.1. Pravodobnost prvih rezultata

Pravodobnost prvih rezultata jest T + 58.

3.1.2. Pravodobnost konačnih rezultata

Pravodobnost konačnih rezultata jest T + 58.

3.2. Poštovanje rokova objavljivanja

Sva Priopćenja pravodobno su objavljena prema Kalendaru objavljivanja statističkih podataka.

3.2.1. Poštovanje rokova objavljivanja – dostava i objavljivanje

Vremenska određenost jest 0.

4. Pristupačnost i jasnoća

Mjesečna Priopćenja i godišnje Statističko izvješće industrije

Tiskane i elektroničke verzije dostupne su na mrežnim stranicama Državnog zavoda za statistiku.

4.1. Priopćenja

Mjesečno Priopćenje 2.1.4. Indeks prometa industrije

4.2. Mrežna baza podataka

Na mrežnim stranicama Državnog zavoda za statistiku u području Statistika u nizu (<https://podaci.dzs.hr/hr/statistika-u-nizu/>) i u PC-Axis bazi podataka u području Industrija (https://web.dzs.hr/PX-Web.asp?url=%22Hrv/Archive/stat_databases.htm%22)

4.3. Pristup mikropodacima

Uvjeti prema kojima određeni korisnici mogu imati pristup mikropodacima propisani su Pravilnikom o uvjetima i načinu korištenja povjerljivih statističkih podataka za znanstvene svrhe (NN, br. 137/13.).

4.4. Dokumentacija o metodologiji

Opis metodologije i izvora podataka nalazi se u mjesečnom Priopćenju 2.1.4. Indeks prometa industrije i u godišnjemu Statističkom izvješću Kratkoročni pokazatelji industrije.

Na mrežnim stranicama Državnog zavoda za statistiku nalazi se Nomenklatura i statistički standardi za istraživanje o industrijskoj proizvodnji te Indeks prometa industrije – metodološka objašnjenja.

5. Usklađenost i usporedivost

5.1. Koeficijent asimetričnosti zrcalnih statistika

Pokazatelj nije primjenjiv.

5.2. Usporedivost tijekom vremena

5.2.1. Duljina usporedivih vremenskih serija

Područje obuhvata	Vrijednost obuhvata	Napomena	Siječanj	Veljača	Ožujak	Travanj	Svibanj	Lipanj	Srpanj	Kolovoz	Rujan	Listopad	Studeni	Prosinac
Hrvatska	Hrvatska		229	230	231	232	233	234	235	236	237	238	239	240

5.2.2. Razlozi za prekid u vremenskoj seriji

Glavne revizije planiraju se svakih pet godina s promjenom referentne godine s obzirom na promjenu Nacionalne klasifikacije djelatnosti. Trenutačno se 2015. primjenjuje kao bazna godina bez većih potreba za revizijom u odnosu na prethodnu baznu godinu 2010.

5.3. Usklađenost kratkoročnih i godišnjih statistika

Pokazatelj se za ovo istraživanje ne izračunava.

5.4. Usklađenost s podacima nacionalnih računa

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

5.5. Usklađenost s podacima iz administrativnih izvora

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

6. Trošak i opterećenje

6.1. Trošak

Prikupljanje podataka temelji se na administrativnom izvoru (porezna uprava) i na mrežnom (on-line) istraživanju i u skladu s time troškovi su minimalni.

6.2. Opterećenje

Opterećenje u 97,8% ne postoji jer se podaci prikupljaju iz administrativnog izvora (97,8% jedinica) te samo 2,2% neposrednom metodom prikupljanja, i to su uglavnom velika poduzeća u kojima se primjenjuje izvještajna metoda putem internetske aplikacije (tzv. CAWI), a opterećenje je svedeno na minimum.